

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szélküldésére vonatkozó felszólítások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRAUER LAJOS.

Nagybecskerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 79. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hónap ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szerda, április 7.

A veszedelem után.

— április 7.

Lidércnyomástól szabadultunk meg. A háború réme nem kísért többé s a zavar okozója maga szenvedni most okvetetlenkedésének keserű gyümölcsseit. Abból a kesernyős hangulatból, amelyben tárgyalják a velünk nem rokonszenvező hatalmak a békés fordulatot, mérlegelhetjük a maga valójában, hogy minő volt a veszély, ami fenyegetett hennünket.

Európának ma kétségtelenül első diplomatája az angol király. Mesteri kézzel szötte a hálót az angol birodalom érzelmi halálos ellensége, a német körül, s természetesen, hogy a német birodalom kintartó szövetségese az osztrák és magyar monarchia is hasonló elbánásban részesül az ő részéről.

Érdekkörébe vonta a portugál, a spanyol népeket, szorosabbra fűzte a viszonyt az olasz és francia nemzet között, s a csomót reáköttette Revalban. Mint vasgyűrű övezte körül ez a szövetség a közép-európai szövetséget, hogy alkalmas pillanatban összeroppantsa. Nem utolsó fogása volt az sem, hogy a török bojkottot játszotta ki ellenünk, mérhetlen anyagi károkat okozva.

Ezt megszüntette a megkötött egyezség. A másik törekvést meggátolta éberségünk, elhatározottságunk, higgadtságunk. A német szövetség imponáló ereje elhárította a legközvetlenebb veszélyt, az orosz beavatkozást s ezzel a gyűrű szétpattant, feszítő ereje megszűnt. Jól volt kigondolva, de a számítás nem teljesen helyes. Talán épp azon a ponton nem, ahol a Kárpátok alatti birodalmat vette csekélyebb s kevesebbet érő mennyiségnek, mint amilyen. Desolált állapotokat, centrifugális erőket

vehetett számításba, mint pozitív tényezőket, s a valóság annak az ellenkezőjét mutatta ki. Egységet, belátást, harcias készséget, mind oly vonásokat, amelyek megbecsühetlenek a mostanihoz hasonló zivataros időkben.

Akárhogy volt, akárhogy gondolták, valóságosámba a béke hatalmainak győzelme megy, amelyek komoly harcra-készségükkel Európa népei számára megszerezték, illetve fentartották a béke soha és semmivel nem pótolható áldását.

Hogy meddig? Ki a megmondhatója annak.

Új korszak az, amely megnyílik a mostani nemzedék számára. Oly eltulodások következtek be az utóbbi évek folyamán az egymással szemben álló erők között, amelyek hihetetlennek tűnnek fel azok előtt, akik visszaemlékezhetnek a berlini kongresszus nagyfontosságú eseményeire. Mindenesetre több éberségre, több belátásra van szükségünk, mint valaha. A szerb kérdés nem zárópontja, csak első felvonása volt az érdekesítő drámának s ellenségeinknek a siker utáni törekvés sarkantuzójául még a bosszuallás gondolata is szolgál. Nem elbizakodás, ellenkezőleg komoly megfontolás kell, hogy a siker fölötti öröm nyomába lépjen.

A helyzet úgy alakult, hogy a dráma-nak nem tétlen szemlélői, de aktív részesei vagyunk, ahol minden fordulat kell, hogy érdekeljen s irányítól szolgáljon cselekvéseinkben. A belpolitikában éppúgy, mint a külpolitika terén. Mindaz, ami ott gyengítésünkre szolgál s erővesztéssel jár, éreztetni fogja hatását emitt is s könnyíti elleneink diadalát.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Völgyi hölgyek részére minden nap délelőtt 12 óráig. A kádfürdő reggelitől este 7-ig nyitva marad.

A Torontá vármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

A kultur-egyesület nagybecskereki munkásgimnáziuma április havi előadásainak sorrendje a következő:

Április 14. 8-9-ig Elektrotechnika, 9-10-ig Egészségtan.
Április 16. 8-9-ig Egészségtan, 9-10-ig Elektrotechnika.
Április 21. 8-9-ig Egészségtan, 9-10-ig Gazdasági vegytan.
Április 23. 8-9-ig Történelem, 9-10-ig Gazdasági vegytan.
Április 28. 8-9-ig Elektrotechnika, 9-10-ig Egészségtan.

Április 18. A kulturegyesület közgyűlése.

Április 19. Közigazgatási bizottság közgyűlése.

Május 6. Megyei áll. választmány ülése.

Május 9. Számonkérő tiszti szék.

Május 10. Tavaszi rendes megyei gyűlés.

Az utolsó vacsora.

Nagycsütörtök.

A nagy tragédia közeledik. Jézus felé int már a kereszttel. Mielőtt azonban elkövetkezett volna a kinszenvedés, a Mester összehívta még egyszer tanítványait az utolsó vacsorára, ott rendelve el az egyház szerint az áldozást. A kenyeret saját testvére, a bort pedig saját vérére változtatva mondta:

— Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Vegyétek, ez az én testem, ez az én vérem...

Ennek az eseménynek, az utolsó vacsora-nak és az oltári szentségnek emléknappja a holnapi nap. Az egyház előírja, hogy ezen a napon csak egy mise legyen minden templomban és áldozék meg a papság és a nép ép úgy, mint az apostolok.

A mise alatt felhangzik a Glória, mire megszólalnak a harangok, hogy azután elhallgassanak a feltámadás napjáig. A mise végeztével a pap-

A „TORONTÁL” tárcája.

Furcsa hiuság.

Miután eleget csevegtek ruhákról s elég hosszan hasonlították össze híres szabók érdemeit a két nagyvilági hölgy a szalmaszinselyem budoárban, — mert barna mind a kettő! — hol a teás-csészék könnyen gözölögnek a kis kerek asztalon — a férjök kedveseiről kezdett beszélgetni.

— Én — mondta a kis báróné — nagyon is bele tudok nyugodni, hogy a férjem megcsai. Ez esténként kedves magányt teremt a számomra, ami nagyon kedvemre van. Legjobb valóban a férjekben az ő távollétük. De különösen jó néven veszem az enyémtől, hogy egy bájos aszszonyt választott barátnőjéül.

— Annyi bizonyos, — jegyezte meg a fiatal grófné — hogy a férjünk hűsége nagy zavarba juttatna bennünket. Annyi mindenféle dolgunk van! A látogatások, az ebédek, a balak, a flirtelések sok időnköt igénybe veszik. És mint maga, én is annál inkább szeretem, hogy megcsal a férjem, mert választása olyan nőre esett, akiért éppen nem lehet őt megróni.

— Bármit tegyünk is, — mondta a kis báróné — bármilyen egészen más életet élünk is, mint ők, köztünk és azok közt, akiknek a nevét viseljük, bizonyos szolidaritás áll fenn, amelynél fogva meg van nekünk is a magunk része az ő sikereikben vagy vereségeikben,

örömeikben, vagy bánataikban és pirulnánk, nemcsak ő miattuk, de saját magunk miatt is, ha méltatlan szerelmeknek adnák át magukat.

— A szerelmet, melylyel kezdetben elhalmoztuk őket, jegyezte meg a grófné, nem vontuk meg fölük teljesen; amit megtartottak maguknak belőle, összevegyül az ő egyéni szerelmüknek a mennyiségével, melylyel más nők előnyére rendelkezhetnek és ugyancsak meg lennének alázva, ha belőlünk valami le lenne a-csonyitva holmi éppen nem ajánlatos szerelmi viszonyokba.

— Hála az égnek, sóhajtott a föl a kis báróné, nekem semmi ilyesmitől nem kell tartanom. Az én férjem kedvese magas, majdnem hercegi törzsből nagyon illuziris helyet foglal el a mi világunkban és mindenki tisztelettel ejti ki a nevet, amelyet a férjem szerelmesen sutog.

— Én is büszke vagyok, épp úgy, mint maga, vallotta be a grófné, de egészen más okból. Az én férjemnek a kedvese éppen nem hercegnő! Egy operette-diva, de nagyon híres, ünnepelt, imádott teremts. Ő érte jönnek ide a császárok Braziliából és a királyfiak Angliából.

— Az én férjem kedvesének a szépsége isteni! lelkesült a kis báróné. Magas, halvány, szőke és majdnem áttetsző, valóságos járó-kelő álom.

— A férjemének a kecsessége pokoli, — tódította a grófné. — Kicsiny, gömbölyded, gödröcskékkel az arcán, a keblén, a karján, valóságos rózsás husu bábu!

— Az enyémenek az eleganciája páratlan, — mondta a báróné. — Lassu fenséggel húzza maga után hosszú ruháinak a pompáját és királyi homlokon gyulnak ki a gyémántok, amelyeket kegyes volt a férjemtől elfogadni.

— Kevés elegancia, de csupa chic! — büszkélkedett a grófné. — Olesó, csipkés ruhájában, bizarr módon kedves; kurta szoknyája észbontóan libeg s nincs férfi, aki el ne vesztené a fejét, ha zafiros gyöngyös harisnyakötőit látja, amelyeket a férjemtől kapott.

— És a nő igazán szereti a férjemet, — jegyezte meg a báróné — miután két év óta özvegy s mégis visszautasította, csak hogy a férjemtől el ne kelljen szakadnia, egy német uralkodó fejedelemnek a kezét.

— Az én férjem kedvese is valóban hü hozzám, — folytatta a grófné. — Azt beszélük ugyanis, hogy egy felesztendő óta csak a férjemmel vacsoráztat Voisinnál, vagy a Maison-Dorée szeparéiban.

Igy beszélgetett a két szép nagyvilági hölgy a szalmaszín selyem budoárban, ahol a teás csészék a kis kerek asztalon könnyű párat bocsátottak. És egészen athatotta őket a szánalom, — a szánalom, mely megvet és nevet — afölött a szegény Ruremod né fölött, akinek a férje, mint állítják, egy polgárrasszonynak a kedvese, aki nem is szép, meg aztán afölött a szegény Lurey-Seviné fölött, akinek a férje a kövér Constanceba gabalyodott bele, a varietétől, akinek olyan nagy laba van. Camille Mauclair.

381-3.2

Ajanljuk legmodernebb ujdonságainkat:
keztük, harisnyák, alsószoknyák kalaptuk, csipkészővetek és mindennemű más női diszekben.
Benó Testvérek ezelőtt A. F. Kokits rövid-, divat- és játékarukereskedés Nagybecskerek.

ság körüljárja a templomot és zsolttárok imádkozása közben eltávolítja az oltárok ékességeit, hogy emlékeztessen a ruháitól megfosztott Jézusra, akinek a zsolttár szavai szerint „a katonák elosztották egymás között ruháit és köntösére sorsot vetének”.

A nagybecskereki róm. kath. plébánia-templomban holnap, nagycsütörtök napján délelőtt 9 órakor ünnepélyes nagymise lesz, délután 3 órakor pedig lamentáció.

— **A diplomácia köréből.** A király a közös külügyminiszter előterjesztésére dr. zombolyai és janovai gróf Csekonic Iván követségi titkári címmel fölruházott követségi attaché, követségi titkárrá nevezte ki.

— **Békésmegyei küldöttség az alispánnál.** A csanádi és békési szárazéri-társulat egy rendezési ügyében a csanádi alispán által hozott határozatot a belügyminiszter megsemmisítette s Jankó Ágoston alispánt bizta meg, hogy a kérdéses ügyben határozatot hozzon. Az ügy, amelyet most vizsgál Jankó alispán, igen közelről érinti a békésmegyei Tótkomlós községet s szeretne, hogy az ő érdekeire figyelem fordítatnék. Ezért a község előljárósa ma Nagybecskerekre jött s délelőtt tisztelgett Jankó Ágoston alispánnál, kérve őt, hogy a határozathozatalnál legyen rájuk figyelemmel. Az alispán kijelentette a küldöttségnek, hogy ő itt csak a közös érdeket és az igazságot veheti figyelembe s e szerint kell határoznia. Amennyiben pedig a tótkomlói érdeke a közös érdekekkel összefügg, természetesen, hogy nem marad figyelmen kívül.

— **A baja-báttaszéki hid megnyitása.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter leiratot intézett az érdekelt törvényhatóságokhoz, a melyekben megnyugtatta a törvényhatóságok közönségét, hogy a baja-báttaszéki hidat az eredetileg tervbevétt időnél, október 1-énél jóval előbb már átadhatják a nyilvános forgalomnak. A miniszter a leiratban részletesen tájékoztat az iránt, hogy miért szenvedett késedelmet a hid megnyitása. Maga a Duna-híd, mondja a leirat, már valóban átadható lenne a forgalomnak, annyira előrehaladtak a vasúti vonal munkálatai, de a csatlakozó pályarészekben még többrendbeli olyan munkalat foganatosítandó, amelyek befejezése előtt a vonalat a nyilvános forgalomnak nem adhatják át a pálya és az üzem biztonságának veszélyeztetése nélkül.

— **Elhunyt jegyző.** Mint részvétellel vesszük a hirt, Jovanovics György, nyug. szerbpadéi jegyző, nagybirtokos, megyebizottsági tag, Magyar- és Szerbpadé községek képviselőtestületének s a szerb közművelődési egyesület tiszt. tagja, 62 éves korában Ujvideken f. hó 4-én rövid, de kínos szenvedés után elhunyt. Szerbpadé község lakosai az igazi halálával szívükben gyászolják a boldogul-tat. A 70-es években ugyanis, mikor Jovanovics György Szerbpadén jegyző lett, Szerbpadé egy tönk szélén álló, eladósodott község volt s mire Jovanovics hosszú szolgálata után nyugalomba vonult, az ő munkálkodása folytán Szerbpadé már gazdag s pótadó nélküli község lett, a lakosság pedig az általános vagyonosodás s közművelődés terén kezdett például szolgálni a többi községeknek. A gör. kel. szerb egyház éveken keresztül volt hitközségi elnökét s a padéi özbirtokosság is elnökét gyászolja az elhunytban.

— **Nagybecskerek város egészsége.** Dr. Weitzerschan József városi főorvos most terjesztette be Nagybecskerek városának március havi egészségügyi kimutatását. A kimutatás szerint az elmúlt hónapban 70 születéssel szemben 86 halálozás fordult elő, beleértve a kórházban meghalt 11 idegent is. E szerint a halálozások száma tizenhatal több a születéseknél. A hét éven alól meghaltak száma 38, a hét éven feülieké 48. Az egyes halálokok a következő: Difteritisben meghalt 1, gyermekhasmenésben 3, gümőkórban 13, veleszületett gyengeségben 8, agyvérzésben 4, szervszívbetegségben 5, tüdőgyulladásban 10, rákban 3, egyéb természetes halálok következtében 39. Erőszakos halálozást az elmúlt hónapban nem fordult elő. A jelentés megemlíti, hogy városunk egészségügyi viszonyai a február havhoz képest határozottan rosszabbodtak, amennyiben a születések száma nem áll arányban a halálozásokéval. Az általános megbetegedéseknél különösen a hurutos és csúzos bajok mutatkoztak nagyobb mértékben, míg a hevenyragályos betegségek csak szóróványosan fordultak

elő. Tüdővészben 13, tüdőgyulladásban pedig 10 ember halt meg. Trachomára 232 embert vizsgáltak meg, de csak 1 találtatott trachomásnak. Az országos betegápolási alap terhére 168 szegénysorsu részesült orvosi gyógykezelésben. Rendőrorvosilag 10 megvizsgált közül 3 beteget a köz-órházba kellett szállítani. A közkórház betegforgalma márciusban a következő volt: Felvettek 323, elbocsátottak 426 beteget. A kórházban meghalt 4 helybeli és 11 idegen. A városi menedékházban 29 férfi és 15 nő, az árvaházban pedig 17 gyermek volt elhelyezve. Heveny és idült ragályos betegségek lefolyása után 9 gőz és 6 formalin fecskendezéssel egybekötött lakásteremtést végeztek. Az élelmiszerek piacán csak kisebb rendellenességeket tapasztaltak s azokról jelentést tettek a városi egészségügyi hatóságnak.

— **Kézi gépek kiállítása.** A budapesti technológiai iparmúzeum gépkiallításának meglátogatása a eddig a következő iparosok jelentkeztek: Engel Ádám lakatos, a Burger és Grünwald-féle gépgyár. Homa Kálmán esztergályos, Laux Mátyás lakatos és Wingler Ferenc géplakatos. A felrándulók husvét másodnapján az esti vonattal indulnak. Jelentkezni lehet Seprős Valter iparegyesületi elnöknek.

— **A csanádi egyházmegye gyásza.** A csanádi róm. kath. egyházmegyének ismét gyásza van. Stein Ferenc nyugalmazott móríczföldi plébános tegnapelőtt hosszas szenvedés után 69 éves korában Szegeden meghalt. Stein Ferenc 1840. dec. 23-án született Perjámoson, pappá szenteltetett 1866-ban. Segédlelkész volt Szőregben, Pécskán, Gyarmathán, Battonyán, Apátfalván és Szeged-Belvárosban. 1878-ban plébános lett és mint ilyen Móríczföldön működött 1901-ig, mikor is nyugalomba vonult.

— **A csendőrkard.** Véres esemény játszódott le ma reggel 9 órakor a városi adóhivatal szűk folyosóján. Gáspár Jenő itteni csendőr szolgálat közben fejezet használt s kardjával halálosan össze vissza kaszabolt egy Podvin János nevű nagybecskereki illetőségű csavargót. Podvin Jánost a rendőrség jól ismerik, mert gyakran szokták idetoloncolni. Tudják róla, hogy gyengeelméjű, foglalkozása pedig a csavargás. Elkódorog a közeli s távolabb eső falukba s ha elesik, hazatoloncolják. Ez már számtalanszor megesett vele s most is így történt. Gáspár Jenő csendőr csavargáson érte s be akarta kísérni a rendőrkapitányságra. A csendőr miatt, miért nem, ahelyett, hogy az udvaron kísérte volna hátra a rendőrségi épületbe Podvint, az adóhivatal keskeny, sötét folyosóján akarta végigvezetni foglyát. Itt játszódott le a véres esemény, melynek szemtanúja nem volt. A csendőr előadása szerint Podvin nem akart engedelmessé válni, ellenkezett, sőt még neki is támadt, mire ő kardot rántott s Podvint fejbévágta, majd a karját vágta szét. A halálosan sebesült ember összerogyott. A zajra elősiettek az adóhivatalban dolgozó tisztviselők, akik azonban az előzményből nem láttak semmit, csak azt látták, hogy a földön eszméletlenül, vértócsában fekszik egy ember. A halálosan sebesültet az első orvosi segélyben dr. Steiner Gyula közkórházi orvos részesítette, aki bekötözte a sebeket, a vérzés azonban még akkor sem állott el, mikor Podvin János már a kocsin feküdt melyen a kórházba szállították. Ez a pusztatényállás. Hogy okvetlen szükséges volt-e a csendőrnek egy gyengeelméjű, vézna testalkatu, fegyvertelen emberrel szemben fejezet használni, s hogy a koponya keresztülhasítása után szükség volt-e még arra is, hogy a szerencsétlen ember karját is keresztülvágja — ezt majd a vizsgálat fogja megállapítani. Itt még csak annyit emlí-tünk meg, hogy az orvosok véleménye szerint Podvin állapotja reménytelen.

— **Üdvarias.** — *Bíró:* Farkas Máté segített magának a lopásban?
Váallott: Volt olyan szives.

Ami jól ízlik, az a szervezetnek rendszeren hasznosabb, mint a visszatetsző dolgok, különösen gyógyszerek. A „SCOTT-féle Emulsió” feltétlenül jó ízű, könnyen emészthető összeállítása a csukamáj-olajnak, melyet gyermekek is előszeretettel vesznek. Kapható a gyógyszerárakban. (a)

Egy népszerű. A „Moll-féle sóborszesz” által a betegeknek egy époly gyógyhatásu, mint olesó szer nyújtatik köszvényes és csúzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ö gyári jelvényével és aláírásával. (d)

Színház, irodalom.

Heti műsor.

Szerdán: A tanítónő. Életkép. (Tihanyi M. vendégszerepl.)
Csütörtök: A doktor ur. Bohózat. (Tihanyi M. vendégszerepl.)
Pénteken, szombat: Szünet.

Vasárnap d. u.: Erdészleány. Operette.
Vasárnap este: A jókedvű paraszt. Operette. (Ujdonas.)
Hétfőn d. u.: Bálkirálynő. Operette.
Hétfőn este: A safiók. (L'ailon). Rostand verses drámája.

* **Visszatérés Jeruzsálemből.** Világhíres dráma ez a darab, amelyet tegnap mutatott be nálunk a színtársulat, de valójában, akár ki mit beszél, nem érdemes rá sok szót vesztegetni. Nem érdemes pedig egyrészt azért, mert az olyan dráma, amely — szinte nevetséges — egy elfelejtett kis kézi tászkán alapszik, nem művészi dráma, másrészt pedig — ha ezt az együgyű fogást a darab irányja kedvéért meg is bocsátanók — az irányja nélkülözi az erkölcsi alapot. A darab felekezeti ellentéteket állít szembe s tisztán azért íródott, hogy az egyik felekezete a másik rovására földicsérje, illetőleg legyalázza. Az ilyen tendencia pedig csak elitlést érdemel, mert minden felekezeti irányzat, türelmetlenségi intézmény, amely kifejezetten csak a felekezete ismeri, erkölcsitelen. Erkölcsitelen isteni és természeti szempontból egyaránt, mert azt keresi, ami az embereket szétválasztja s a szeretet helyett gyűlöletet szít. Vétének az ilyen irányzatok — akár zsidó, akár katolikus vagy protestáns legyen az — a vallás ellen is, mert minden vallásnak a szeretet az alapja s a felekezeti elkülönítés, gyűlölet, egymás ellen törés az isteni és emberi erkölcs szempontjából egyformán gonosz. Az olyanfajta drámai műveknek tehát, mint akár a „Visszatérés Jeruzsálemből”, akár pedig ennek az ellendarabja, a Bernstein-féle „Izrael”, amelyek célja a felekezeti ellentétek kiélesítése, egyáltalán nincs sem művészi, sem erkölcsi létjogosultságuk. Több szót nem vesztegetünk a tegnapi darabra, mindössze még azt konstatáljuk, hogy a darab főszereplői, Halasi Mariska, Haraszti Vilma, Gózon Béla kiváló drámai alakítást nyújtottak s megérdemelték a tapsokat, amelyek kétségtelenül csak nekik szóltak. (S—s.)

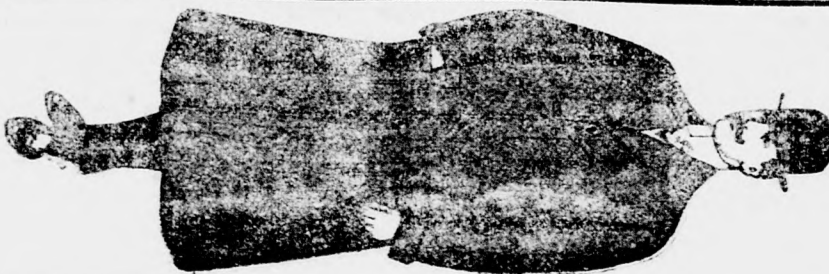
* **A Jövő új száma gazdag, változatos tartalommal jelent meg.** Kiemeljük a következő cikkeket: Az ördög motollája (Révész Béla novellája), Harc az öregek ellen (Kő Béla cikke), Rixdorf királya (Advena Novus verse), Pénz és szerelem (rovat), A Mária-utcában (Somlyó Zoltán verse), Örök a Golgotán (Madarász Emil novellája), Jegyzetek némelyekről (Petár, Györgye, Helena), Pesti olvasókönyv. — A tűzhely. — Petőfi világnézet. — A Műhely stb. A Jövő fél-évi előfizetési ára 3 korona. Szerkeszti Negyedi Béla. Szerkesztő-tulajdonos: Schröder Hugó. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal: VIII., Gyöngygyök-utca 13. szám.

* **Tihanyi Miklós vendéggjátéka.** Ma és holnap ismét két kiváló színházi esteje lesz a közönségnek. E két estén fog udvalevőleg vendégszerepelnél nálunk Tihanyi Miklós, a Vigszínház kitűnő tagja Bródy „Tanítónő”-jében és Molnár Ferenc „Doktor ur” című bohózatában. Az előbbiben a tanító, az utóbbiban pedig Puzsért játsza s a két szerep Tihanyi legjobb alakításai közé tartozik. Első fellépése ma lesz a „Tanítónő”-ben s a jeles művész vendéggjátéka iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánul, amit Tihanyi az ő kiváló művészi kvalitásainál fogva mindenesetre meg is érdemel.

Utolsó divatu

(274—50.7) valódi angol

paletók és esőköpenyek.

Liptay Dezső

kalap- és férfi divat áruházában
Nagybecskerek.

ANGOL-KOR.

Ama kiváló és koncentrált táplálék, amely a SCOTT-féle Emulsió-ban foglaltatik, táplálja a csontokat, s azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és szilárd lesz.

Az általános egészség a SCOTT-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmét a használatnál kérjük ügyelembé venni.

SCOTT-féle Emulsió

használatát. Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fl. Kapható minden gyógytárban. 12d-1.1

TÁVIRATOK

A politikai helyzet.

A trónörökös szereplése.

Budapest, április 7. (A „Torontál” ered. távirata.) Politikai körökben élénken kommentálják azokat a miniszteri fogadásokat, amelyek a napokban Bécsben történtek a trónörökösnel. A trónörökös tudvalevőleg legutóbb kihallgatáson fogadta az osztrák kormány tagjait s e fogadások a bemutatkozás címe alatt történtek ugyan, de tényleg többet jelentenek. A trónörökös ugyanis nem elégedett meg a miniszterek rövid tisztelgésével, melyek rendes körülmények között legfeljebb 10—15 percig tartanak, hanem egyes miniszterekkel hosszabb ideig tárgyalta a politikai helyzetről. Bécsi jelentések tudni vélik, hogy a trónörökös a politikai helyzet legközelebbi fordulataiban döntő szerepet fog vinni.

Apponyi nyilatkozata.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti táv.) Apponyi Albert gróf kultuszminiszternek a bécsi Zeitban megjelent nyilatkozatairól sokat beszélnek most politikai körökben. Így különösen jelentősnek tartják azt a kijelentését, hogy a válság nem okvetlenül következik be, valamint, hogy a koalíció további fennmaradására még szükség van. Apponyi nyilatkozataiból azt következtetik egyes politikusok, hogy a válságot egyelőre elodázzák olyan képpen, hogy a bankkérdést kikapcsolják, a közös bank szabadalmát meghosszabbítják s előbb megcsinálják a választói reformot, csak azután, az új választások megejtésével kerülneek ismét napirendre a most függő kérdések.

A miniszterelnök utja.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Wekerle Sándor miniszterelnök, aki tegnap dánosi birtokáról a fővárosba jött s itt több politikussal tanácskozott, ma ismét visszautazott dánosi birtokára. Azt beszélik, hogy a miniszterelnök kijelentette volna, hogy a válság egyelőre még nem következik be, mert előbb meg kell csinálni a választói reformot.

A bankkérdés és a függetlenségi párt.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ugron Gábor ma kijelentette, hogy tévedés azt hinni, hogy a bankkérdésben a nemzet Justh Gyula és Holló Lajos álláspontján volna. Szerinte úgy a függetlenségi párt nagy többsége, valamint a nemzet nagy zöme is Kossuthal és Apponyival tart, akik tudvalevőleg nem foglalnak el oly szélső álláspontot.

Hírek Andrassy lemondásáról.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A fővárosban időző politikusok körében megint Andrassy Gyula gróf belügyminiszter lemondásáról keringenek hírek. Így azt beszélik, hogy

Andrassy, bárhogyan alakuljon is a helyzet, husvét után lemondana s az ő helyét, ugyancsak e híresztelések szerint Justh Gyulának kínálná fel a miniszterelnök, a mennyiben Justh hajlandó volna hozzájárulni a közös bank szabadalmának meghosszabbításához.

A balkáni események.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, monarchiánk és Szerbia közötti kereskedelmi szerződésekre vonatkozó tárgyalások a jövő hét derekán veszik kezdetüket. A tárgyalások valószínűleg Belgrádban kezdődnek, majd Bécsben folytatják s amennyiben sikerül, ott is fejezik be.

Budapest, április 7. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Párisból sürgönyzik, a Matin jelentése szerint már befejezett dolog, hogy a balkáni kérdések dolgában nem lesz nemzetközi konferencia. Franciaország, Angolország és Oroszország ugyanis miután a berlini szerződés dolgában az összes érdekelt hatalmakkal egy nézetet vannak, egy új konferencia összehívását feleslegesnek tartják.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a kereskedelmi miniszteriumnak a programja, amely Konstantinápolyt európai vasuti központtá akarja tenni Ázsia és Afrika felé, a szomszéd államokkal való vasuti összeköttetés kiépítését s ezek között a Szandzsák vasutét is tartalmazza.

A német császár utja.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből sürgönyzik, Vilmos német császár a jövő héten kedden Velenczébe utazik. Itt a császár két napig yachtján marad s ez idő alatt valószínűleg meglátogatja őt az olasz király. Velenczéből a császár egyenesen Korfuba megy, ahol mintegy három hetet tölt. Aztán még egy rövid tengeri utat tesz és május 20-án tér vissza Berlinbe.

Kifosztott pénzeslevél.

Budapest, április 7. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Aradról sürgönyzik, az ottani Polgári Takarékpénztár részére küldött pénzeslevelet, amelynek 16,490 koronát kellett volna tartalmaznia, valahol utközben kifosztották s a pénz helyett reklámbankókat és újságpapírokat tett a fosztogató. A vizsgálat folyik.

Határidő-üzlet.

Budapest, április 7. (A nagybecskerekéi Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (április)	28.08
Buza (május)	—
Buza (októberre)	22.78
Rozs (áprilisra)	20.04
Zab (áprilisra)	17.56
Tengeri (májusra)	14.98

Bérlet 9. sz. VÁROSI SZÍNHÁZ. 10. előadás.

Nagybecskerek, 1909. évi április hó 7-én:

TANITÓNŐ.

Falusi életkép 3 felvonásban. — Irta: Bródy Sándor.

Személyek:

Tanítónő	Halasi Mariska
Id. Nagy István	Csolnakosi Gy.
Ifj. Nagy István	Gózon Béla
Nagyasszony	Halasiné Etel
Tanító	THANYI Miklós
Kántor	Kabos Gyula
Kántorkisasszony	Haraszi Vilma
Főúr	Halasi Béla
Káptán	Radványi Dezső
Szolgabíró	Solymosi Sándor
Járásorvos	Telekán Valér
Törvénybíró	Hódy Sándor
Gyógyyszerész	Utasi Tivadar
Bérlő	Szabadkai Miklós
Lovászinas	Anday Károly
Hray Ida	Csanádi Irma

Holnap, csütörtökön, 1909. évi április 8-án:

A DOKTOR UR.

Felölös szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Hölgyek és urak

figyelmébe ajánlom a tavaszi idényre érkezett

ujdonságaimat,

amelyek nálam óriási választékban és mesés olcsó árért szerezhetőek be.

Saját készítésű férfi- és gyermeköltönyök, felöltők, nadrágok stb.

Különlegességek: Gyermekek kosztümökben. Női és leányka felöltők, gallérok ujdonságai a leg-

nagyobb választékban.

Külön mértékosztály, dus szövétválasztékkal.

FRANK LAJOS NAGYBECSKEREK,
(ezelőtt Kovács Gedeon.)

(250—20.17)

680/1909. sz. Sándoregyház község elöljáróságától.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Sándoregyház község az aradi m. kir. állami jószágigazgatóság által jóváhagyott tervek és költségvetés alapján 17076 kor. 10 fill. előirányzott összeggel

egy kisedodódat,

továbbá 5180 korona 10 fill. a tenyészapa-állatok részére

istállót és egy tűzoltószertárt

szándékozik építtetni és 2000 korona költséggel a község belterületén

egy ártézi kutat furatni.

E munkálatoknak vállalat után való biztosítására nyilvános árlejtés hirdettetik s annak Sándoregyház községhezánál leendő megtartására f. évi április 22-én reggeli 9 óra tüzetik ki, mely időig 5% bantpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatnak, melyekben azonban kitüntetendő, hogy az összes munkálatokra, vagy azoknak melyikére vonatkoznak.

Árlejtők kötelesek az előirányzott összegnek 5%-át készpénzben, vagy ovadéképes papirokban az árlejtés megkezdése előtt a községi pénztárba letétbe helyezni.

A terveket, költségvetést és szerződési feltételeket az árlejtést megelőző napig bárki megtekintheti.

Tájékozásul megjegyeztetik, hogy a munkálatok külön-külön adatnak ki s hogy a község föntartja magának a jogot bármely ajánlat elfogadására, vagy valamennyinek visszautasítására is. Végre, hogy az építkezéshez szükséges téglát és cserepet a község adja, melyeket vállalkozó köteles, és pedig a téglának ezrét 36 kor.-val és a cserépnek ezrét 24 kor.-val az építés helyszínére szállítva átvenni.

Sándoregyháza, 1909. március hó 22.

Kiss Károly,
jegyző.

Scheffer János,
bíró.

7 korona
egy pár női schewro félcipő
bármely formában

WEINBERGER K.

CIPÓRAKTÁRÁBAN

Nagybecskerek, Hunyadi-fő-utca 23.

Amerikai
női
cipők.

Amerikai
férfi
cipők.

Képes árjegyzék ingyen. :: Postai szétküldés utánvétel.

Telefon 237.

206-x.12

Telefon 237.

V. 41/1909. végreh. szám.

343-1.1

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járás-bíróságnak 1909. évi V. 41. számú végzése következtében dr. Grigorievits Milivoj újvidéki ügyvéd által képviselt Uzelácz Milos vogányi lakos javára 453 korona s járulékaik erejéig 1909. évi január hó 23-án foganatósított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1600 koronára becsült következő ingóságok, u. m. 40 drb juh, 2 ló és 1 omnibusz nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járás-bíróság 1909. évi V. 41. számú végzése folytán 453 kor. tökekövetelés, ennek 1907. évi március hó 11. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 338 korona 60 fillérben bírólilag már megállapított költségek erejéig, Perlaszon, adós házánál leendő megtartására **f. évi április 22-ik napjának d. u. 2 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1909. március hó 26-án.

Engl.

kir. bir. végrehajtó.

360/1909. tlkvi sz.

334-3.1

Hirdetmény.

Ittvárnok községre nézve az 1892: XXIX. t.-c. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a tlkjkvekben való bejegyzése és a tlkvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztétven, ez azzal a felszólítással tételük közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-c. 15. és 17. §-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t.-c. 15. §. a) p-ban foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889: XXXVIII. t.-c. 7. §. és az 1891: XVI. t.-c. 15. §. b) p. alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886: XXIX. t.-c. 22. §. alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket 6 hónap alatt, vagyis az 1909. évi október hó 9-ik (kilenc) napjáig bezárólag a tlkvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t.-c. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítését is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat 6 hónap alatt, vagyis 1909. évi október 9-ik (kilenc) napjáig bezárólag a tlkvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. p-ban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármily irányban sértve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-c. 16 §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tlkvi hatósághoz 6 hónap alatt, vagyis 1909. évi október 9-ik (kilenc) napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszab-

bítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűsmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a tlkvi hatóságnál átvehetik.

Nagybecskereken, a kir. törvsz. mint telekkönyvi hatóságnál, 1909. évi március hó 31-en.

Rektorisz,
kir. törvszéki bíró.

2167/1909. sz. A törökbecsei járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó Kumán községben lemondás folytán megüresedett s évi 1000 korona fizetéssel és 40 kor. utiátalánnyal javadalmazott **II. segédjegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883: I. t.-cikk 6. §-ában, illetve az 1900: XX. t.-c. 3. §-ában meghatározott, képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi máj. 1-ig** adják be.

A választás napját később fogom meghatározni.

Törökbecse, 1909. évi március 30.

Dr. Csávósy Ignác,
főszolgabíró.

329-3.3

162/1909. V. sz.

336-1.1

Árverési hirdetmény.

Alólírott kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járás-bíróságnak 1908. évi V. 327. sz. végzése következtében dr. Frecot Menyhért temesvári ügyvéd által képviselt a Temesvári Ált. Takarékpénztár R.-t. temesvári cég javára Ivecha Lujza botosi lakos ellen 400 kor. s járulékaik erejéig 1908. évi július hó 24-ik napján foganatósított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1100 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 4 ló s egy hintó nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járás-bíróság 1909. évi V. 162. sz. végzése folytán 400 korona tökekövetelés, ennek 1908. évi március hó 10-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 108 kor. 25 fill.-ben bírólilag már megállapított költségek erejéig Botoson, adós házána leendő megtartására **1909. évi április 20-ik (huszadik) napjának délután 2 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881: LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: XL. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Perlasz, 1909. évi március 26.

Engel,

kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Április 15-én délelőtt 10 órakor nyilvános árverés alá kerül a helybeli kir. törvényszéknél (földszint 25. ajtó.)

1. a 459. sz. ház és**2. egy 4 hold 1400 □-ölnyi szőlőbirtok****4 Felső-Muzslyában.**

A közelebbi feltételek a helybeli kir. törvényszéknél tekinthetők meg 13296/1908. tlkvi szám alatt.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy a „Nagyszebeni földhitelintézet” amortizációs kölcsöne esetleg a birtokon továbbra is meghagyható. 335-3.2

1909. évi május hó 1-étől lesz kapható!

Magyar forrás. Húgyhajtó és húgysavoldó Magyar forrás.**SZULTÁN-FORRÁS**

Magyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, dus Lithion-tartalmu ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Dus Lithion-tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, továbbá a légző- és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda: **EPERJES**. Igazgatóság: **BUDAPEST, VI., Ferenc József-rakpart 22.** — Kapható már külföldön is a következő városokban: Brüsszelben, Páris, London, Newyork, Ostendében.

Telefon Eperjesen : 74.

Telefon Budapesten III-93.

Főraktár Nagybecskereken: **Ro'sa Béla** fűszerkereskedésében és azonkívül mindenütt kapható. 327-100.3